

KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA AIZSARDZĪBA LATVIJĀ: MĒRĶI UN PRASĪBAS RENOVĀCIJAI

JURIS DAMBIS

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

13.10.2011.

Co₂olBricks

STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS, KO LATVIJA UZNĒMUSIES KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBĀ

- KONVENCIJA PAR PASAULES KULTŪRAS UN DABAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU;
- EIROPAS KONVENCIJA ARHEOLOĢISKĀ MANTOJUMA AIZSARDZĪBAI;
- KONVENCIJA EIROPAS ARHITEKTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBAI;
- KONVENCIJA PAR KULTŪRAS VĒRTĪBU AIZSARDZĪBU BRUŅOTA KONFLIKTA GADĪJUMĀ UN TĀS PROTOKOLS;
- EIROPAS PADOMES VISPĀRĒJĀ KONVENCIJA PAR KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBU SABIEDRĪBAI;
- EIROPAS AINAVU KONVENCIJA;
- EIROPAS KULTŪRAS KONVENCIJA.

KULTŪRAS MANTOJUMS IR VĒRTĪBA SABIEDRĪBAI

LATVIJAS KULTŪRAS PIEMINEKĻU KULTŪRVĒSTURISKĀ VĒRTĪBA IR NE MAZĀKA
KĀ 36,7 MILJARDI LATU

UZRAUDZĪBA UN PĀRVALDĪBA

ŠOBRĪD IZMAKSĀ 0,0025%

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS MISIJA

Saglabāt kultūras mantojumu kā cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma nozīmīgu faktoru - apzināt, aizsargāt un iekļaut mūsdienu dzīves apritē materiālo kultūras mantojumu, veicināt sabiedrībā kultūrvēsturisku vērtību izpratni

KULTŪRAS MANTOJUMS IR VĒRTĪBA SABIEDRĪBAI

KULTŪRAS MANTOJUMS SASTĀV NO UZKRĀTU RESURSU KOPUMA, KAS SAŅEMTI MANTOJUMĀ NO PAGĀTNES UN KAS, NEATKARĪGI NO PIEDERĪBAS, INDIVĪDU UN SABIEDRĪBAS UZTVERĒ, TIEK UZSKATĪTI PAR VĒRTĪBU, PĀRLIECĪBAS, ZINĀŠANU, TRADĪCIJU ATSPOGUĻOTĀJIEM UN PAUDĒJIEM. TAS IETVER ARĪ VIDI, KAS IZVEIDOJUSIES CILVĒKU UN VIETU MIJIEDARBĪBĀ, LAIKAM EJOT.

VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ

KULTŪRAS PIEMINEKĻU SKAITS -
8554

KULTŪRAS PIEMINEKĻU VEIDI:

ARHEOLOĢIJA - **2492**

ARHITEKTŪRA - **3404**

MĀKSLA - **2472**

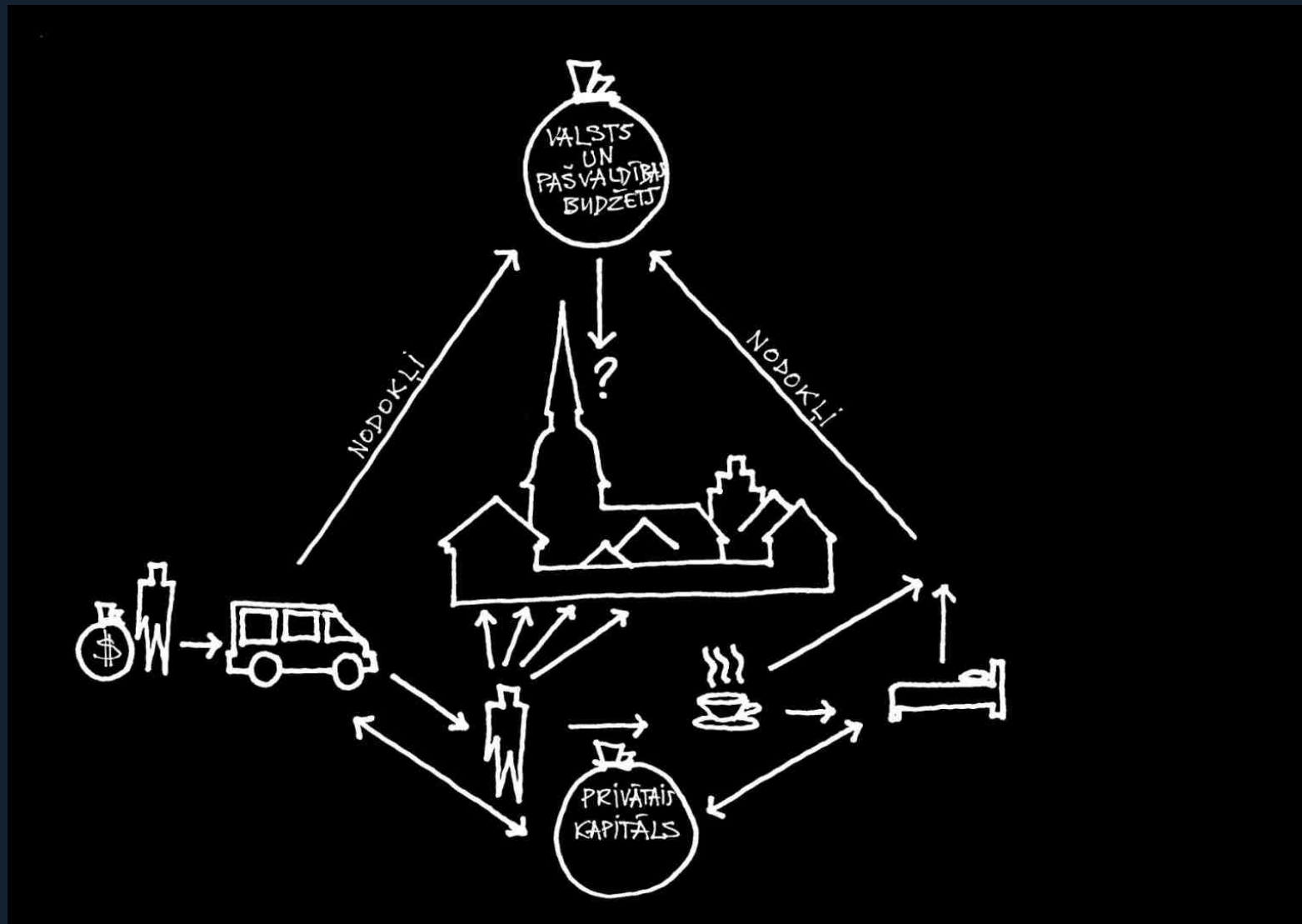
VĒSTURE - **113**

TEHNIKAS VĒSTURE - **11**

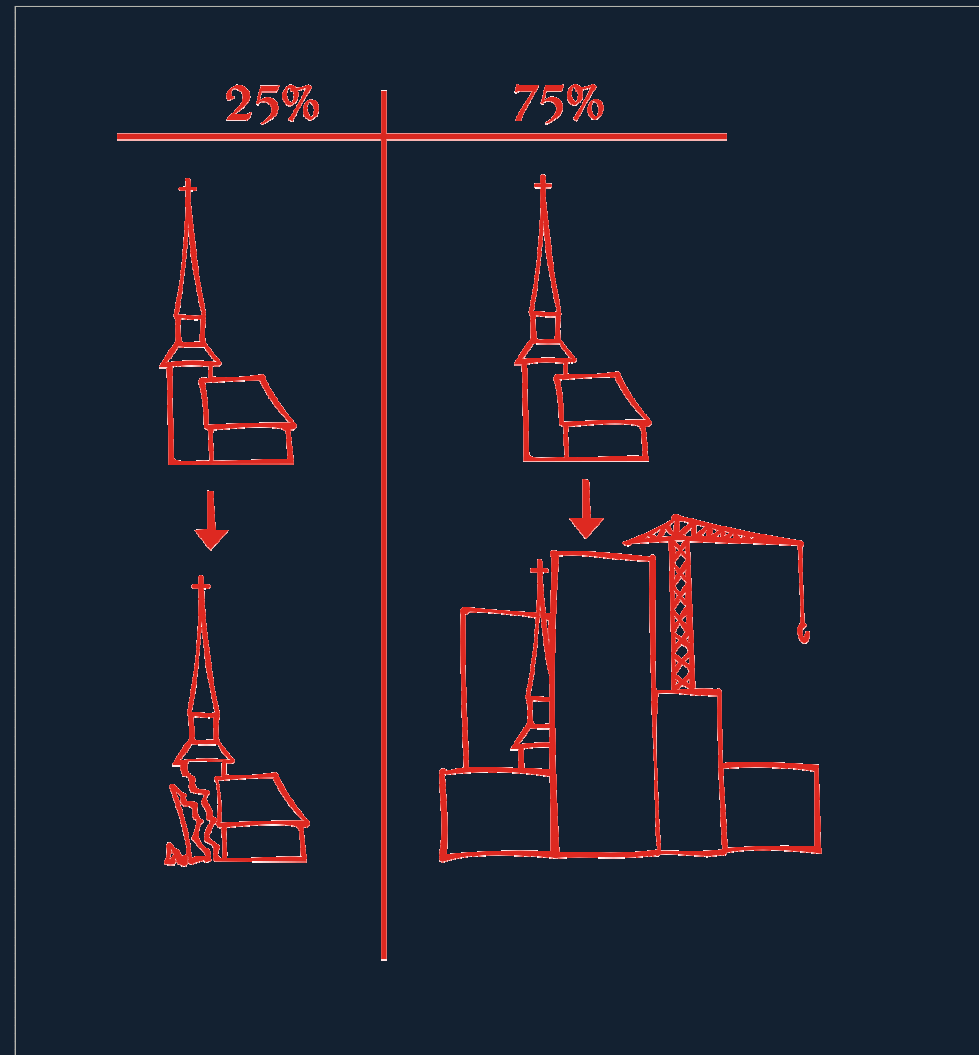
PILSĒTBŪVNIECĪBA - **45**

KULTŪRAS MANTOJUMS IR EKONOMISKA VĒRTĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMU GALVENOKĀRT APDRAUD JAUNA SAIMNIECISKA DARBĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMU GALVENOKĀRT APDRAUD JAUNA SAIMNIECISKA DARBĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMU APDRAUD ATTIEKSME UN SAIMNIECISKA DARBĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMU GALVENOKĀRT APDRAUD JAUNA SAIMNIECISKA DARBĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMU APDRAUD NEKVALITATĪVI RENOVĀCIJAS PASĀKUMI

KULTŪRAS MANTOJUMU APDRAUD NEKVALITĀTĪVI ENERGOEFEKTIVITĀTES PASĀKUMI

KULTŪRAS MANTOJUMU APDRAUD NEKVALITĀTĪVI ENERGOEFEKTIVITĀTES PASĀKUMI

VKPAI REKOMENDĀCIJAS Nr. 2011-3

VĒSTURISKO ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAI

Kultūrvēsturisko ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanai nepieciešama saudzīga, profesionāla un pēctecīga pieeja. Vispirms jāveic ēku apsekošana un jākonstatē siltuma zudumu vietas, tā izprotot ēku un tās vērtību. Pēc tam, saudzīgi attiecoties pret saglabājamajām kultūrvēsturiskajām vērtībām, jāizstrādā enerģijas taupīšanas risinājumu pasākumu komplekss.

Pirms pieņemt lēmumu par radikālu iejaukšanos ēkas konstrukcijās un tās arhitektoniskajā apdarē, jāprognozē iespējamību ilgtermiņā saglabāt ēkas vērtību un jāapsver citas alternatīvas iespējas.

VKPAI REKOMENDĀCIJAS Nr. 2011-3 VĒSTURISKO ĒKU ENERGOFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAI

Tikai ļoti retos gadījumos pieļaujama kultūrvēsturiski un arhitektoniski vērtīgu ēku fasāžu siltināšana, jo vēsturiskas ēkas vērtība ir ne tikai tās ārējā virsmas forma un krāsa, bet arī substance, konstruktīvais risinājums, oriģinālais dekors un vēsturiskā patina.

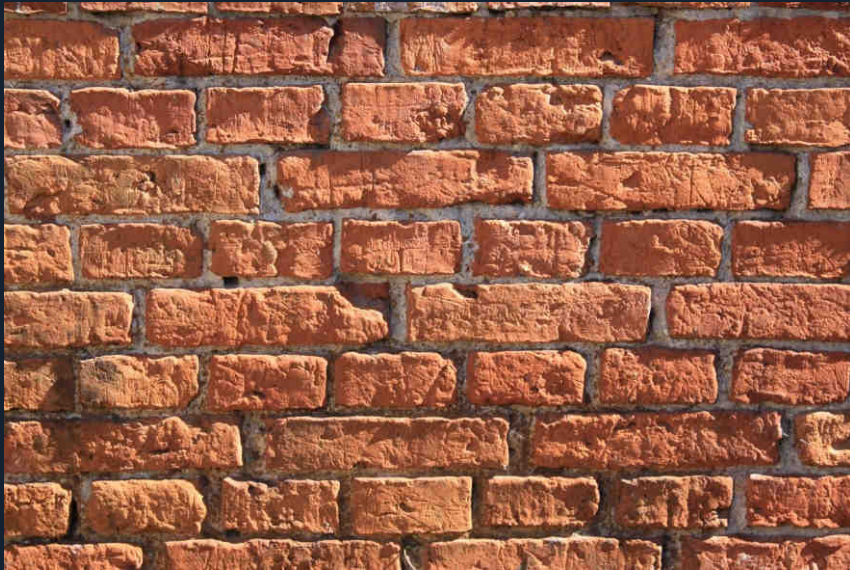
Katrai kultūrvēsturiskai ēkai nepieciešama regulāra kopšana un savlaicīgi veikti uzturēšanas remontdarbi. Piemēram, tikai sakārtojot nekoptus vai bojātus logus un ārdurvis, siltuma zudumus ēkā var samazināt vidēji par 10–20%.

KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBĀ SVARĪGI SAGLABĀT AUTENTISKUMU

KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBĀ SVARĪGI SAGLABĀT AUTENTISKUMU

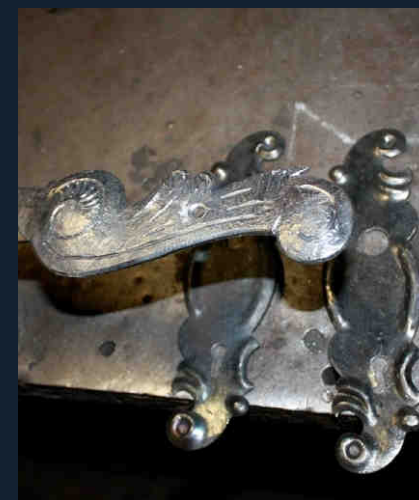
KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBĀ SVARĪGI SAGLABĀT AUTENTISKUMU

KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBĀ SVARĪGI SAGLABĀT AUTENTISKUMU

KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ NEPIECIEŠAMA PROFESIONĀLA UN KVALITĀTĪVA RESTAURĀCIJA

KULTŪRAS MANTOJUMS IR EKONOMISKA VĒRTĪBA

20% CILVĒKU EIROPU APMEKLĒ TIKAI
KULTŪRAS DĒĻ.

PĒC 2009. GADA DATIEM KULTŪRAS TŪRISMS
AR BŪVĒTO MANTOJUMU DOD EIROPAI 9
MILJONUS DARBAVIETU UN 420 MILJARDU
EIRO APGROZĪJUMU KATRU GADU.

SALĪDZINOT AR AUTO INDUSTRIJU – TĀ
KONSTANTI DOD 12 MILJONUS DARBAVIETU.

KULTŪRAS MANTOJUMS IR EKONOMISKA VĒRTĪBA

KULTŪRAS MANTOJUMS IR NEATJAUNOJAMS
RESURSS!

1/3 DAĻA NO UNESCO PASAULES
MANTOJUMA ATRODAS EIROPĀ!

14 MILJARDU EIRO VĒRTĪBĀ KULTŪRAS
MANTOJUMS EIROPĀ TIEK ZAUDĒTS KATRU
GADU (UGUNSGRĒKI, PLŪDI, KARADARBĪBA,
SABRUKŠANA, NOJAUKŠANA, PĀRBŪVE, U.C.)!

PALDIES PAR UZMANĪBU!

JURIS DAMBIS

